

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stromová 1, 813 30 Bratislava
sekcia regionálneho školstva

Vážená pani
PhDr. Magdalena Fazekašová
konateľka
TRIO Publishing, s. r. o.
Trajánova 3A
851 10 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
číslo listu/zo dňa

Naše číslo
2018/2518:4-10K0

Vybavuje/linka
Mgr. Sekulová/262

Bratislava
01.03.2018

Vec
Odporúčacia doložka

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 13 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe odporúčania Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave

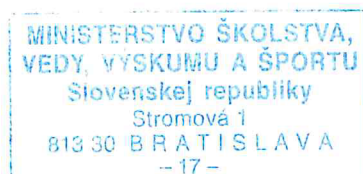
vydáva
odporúčaciu doložku

k didaktickému prostriedku pre základné školy: „LEONARDO kocúr z ulice“ od autora: Ján Uličiansky, a zaraďuje ho do národného registra didaktických prostriedkov s odporúčacou doložkou.

Na základe vydania odporúčacej doložky nevzniká žiadateľovi finančný nárok na výrobu didaktického prostriedku z rozpočtu ministerstva. Školy si môžu na základe Vašej ponuky zakúpiť uvedený didaktický prostriedok zo svojich finančných prostriedkov.

Odporúčacia doložka má platnosť do 01. marca 2021.

S pozdravom

Ing. Galan
generálny riaditeľ

Na vedomie:
ŠPÚ
Odbor základných škôl MŠVVaŠ SR

Telefón
+421 2/59 374 111

Internet
www.minedu.sk

Bankové spojenie
SK808180000007000065236

IČO
00164381

**ODBORNÝ POSUDOK NA DIDAKTICKÝ PROSTRIEDOK
v zmysle Smernice č. 22/2017**

Interné číslo	500/72-326/2018

Zodpovedný zamestnanec: Mgr. Jana Kovaľová, PhD.
Dátum vypracovania odborného posudku: 16. 2. 2018

Názov didaktického prostriedku:	Leonardo, kocúr z ulice
Preklad názvu didaktického prostriedku:	
Autor/i (meno a priezvisko):	Ján Uličiansky
Recenzenti z registra recenzentov:	PhDr. Ľudmila Benčatová, CSc., doc. PaedDr. Simoneta Babiaková, PhD., prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc.
Recenzenti iní:	
Vydavateľstvo:	Trio publishing, s.r.o.
Rozsah, formát didaktického prostriedku:	48 strán, 215x215mm
ISBN:	978-80-89552-84-9
Rok vydania, a poradové číslo vydania:	2013, 1. vydanie
Jazyk didaktického prostriedku:	Slovenský
Druh didaktického prostriedku:	☐ učebnica ☐ pracovná učebnica ☐ pracovný zošit ☐ učebný text ☐ zbierka úloh ☒ iné: kniha pre deti
Určenie druhu/typu školy a ročníka, pre ktorý je didaktický prostriedok určený:	Základná škola, primárne vzdelávanie
Návrh lehoty platnosti odporúčacej doložky:	3 roky

1. Potvrdenie súladu s aktuálne platným štátnym vzdelávacím programom pre príslušnú oblasť:

a) Didaktické spracovanie didaktického prostriedku spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti:

- áno
 nie

b) Didaktické spracovanie didaktického prostriedku konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard):

- áno
 nie

c) Obsahová štruktúra didaktického prostriedku je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet:

- áno
 nie

Uvedený didaktický prostriedok je v súlade s aktuálne platným štátnym vzdelávacím programom pre vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia platným od 1. 9. 2015.

2. Zhrnutie vyjadrení z recenzných posudkov:

Recenzentky z registra recenzentov pozitívne hodnotia, že publikácia je písaná jednoduchým a zrozumiteľným jazykom, ktorý je žiakom primárneho vzdelávania blízky. Je vhodná na mimočítankové čítanie, rozvíja porozumenie textu, podnecuje nadobúdanie estetických skúseností s literárnym dielom. Vysoko oceňujú ilustrácie, ktoré celý príbeh vhodne dotvárajú. Odporúčajú, aby knihe Leonardo, kocúr z ulice bola udelená odporúčacia doložka.

3. Odborné stanovisko k didaktickému prostriedku zodpovedného zamestnanca Štátneho pedagogického ústavu:

Spisovateľ Ján Uličiansky opisuje moderným jazykom príbeh spolužitia človeka so zvierat'om – kocúrom Leonardom. Kniha je súčasťou série Čítame s porozumením, preto je jeho súčasťou príručka, ktorá má slúžiť na vytvorenie návykov detí vnímať písaný alebo predčítaný text s porozumením. V príručke je priestor venovaný aj medzipredmetovým vzťahom (najmä prepojenie s oblasťou Človek a hodnoty). Ilustrácie Martiny Matlovičovej príbehy nielen vhodne dopĺňajú, ale ich aj ďalšími vtípnymi dialógmi a odkazmi dotvárajú.

Aj napriek tomu, že predmetná kniha patrí medzi voľnopredajnú literatúru, ktorej zakúpenie a používanie je na individuálnom rozhodnutí rodičov a pedagógov, odporúčame udeliť jej odporúčaciu doložku.

4. Odporúčanie vydať alebo nevydať odporúčaciu doložku:

Štátny pedagogický ústav

odporúča

neodporúča

Ministerstvu školstva, vedy výskumu a športu SR vydať odporúčaciu doložku.

5. Odôvodnenie k navrhutej lehote platnosti odporúčacej doložky:

Predložená kniha spolu s príručkou Čítame s porozumením rozprávku Leonardo, kocúr z ulice podporuje rozvoj čítania s porozumením a je v súlade s aktuálne platným vzdelávacím štandardom slovenského jazyka a literatúry v primárnom vzdelávaní.

6. Súhlas so zverejnením:

Týmto vyjadrujem súhlas so zverejnením elektronickej verzie tohto odborného posudku na webovom sídle ministerstva školstva v celom rozsahu. Text umožňuje funkciu vyhľadávania prostredníctvom bežného softvéru na prehliadanie PDF súborov.

7. Schválenie:

Funkcia	Meno a priezvisko	Podpis	Dátum
Zodpovedný zamestnanec ŠPÚ	Mgr. Jana Koval'ová, PhD.		16.02.2018
Priamy nadriadený zamestnanec zodpovedný za rozvoj učebnicovej politiky	PhDr. Lýdia Benčová		20.02.2018
Riaditeľ ŠPÚ	doc. PhDr. Ľudovít Hajduk, PhD.		27.11.'18

Posudok

Názov diela: Leonardo, kocúr z ulice

Autor: Ján Uličiansky

Posudok vypracovala: PhDr. Ľudmila Benčatová, CSc.

Príbeh o kocúrovi Leonardovi môžeme považovať za príručku na vytvorenie správnych návykov detí mladšieho školského veku. Venovaná je však aj deťom staršieho predškolského veku – 5- až 6-ročným. Cieľom celého príbehu je nielen oboznámiť deti a žiakov s kocúrom Leonardom, ale predovšetkým naučiť ich vnímať prečítaný text s porozumením, vedieť o ňom rozprávať a na pozadí pútavého prerozprávania možno primäť kamarátov či spolužiakov, aby si ho aj oni raz prečítali a oboznámili sa s ním.

Hlavným hrdinom príbehu je kocúr Leonardo, ktorý sa matke – sivej mačke Säre, narodil ako posledné zo siedmich mačiatok. Nie je ani čierny, ani farby mlieka, ani bodkovaný, fľakatý, pruhovaný či sivý, ale je ryšavý ako tiger. Celý zaujímavý, poučný a pútavý príbeh deťom vyrozprával Leonardov záchranca, ktorý ho našiel na ulici, priateľsky sa mu prihovoril, vzal ho do náručia a kocúr Leonardo si tak našiel domov.

V súčasnosti na rôznych vedeckých konferenciách často počujeme, že žiaci (nezáleží na veku) málo čítajú a keď čítajú, tak táto ich prirodzená činnosť, po ktorej ako deti predškolského veku veľmi túžia a chcú ju ovládať hneď po nastúpení do prvého ročníka základnej školy, aby si mohli rozprávku či iný zaujímavý text prečítať sami, akoby neprinášala to správne ovocie. Prečo? To je otázka, s ktorou sa skutočne stretávame veľmi často. Znovu je namieste aj druhé: Prečo? Odpoveď nie je podľa nás taká komplikovaná, ako sa na prvý pohľad zdá. Sami žiaci nám na vyslovenú otázku dali jasnú odpoveď: Texty v čítankách sú pre nich často nezaujímavé, nezrozumiteľné a ťažké na pochopenie. Cieľom posudku však nie je analýza textov v čítankách či v učebniciach. Sústredíme sa na posudzovaný text a poukážeme na jeho kladné stránky, na základe ktorých by mal získať doložku MŠ v edícii Čítame s porozumením.

Pozitívne hodnotíme, že v centre celého príbehu je kocúr Leonardo. (Mačky totiž patria vo všeobecnosti k najobľúbenejším domácim zvieratkám.) Na pozadí jeho života sa deti zoznámia okrem iného s tým, ako sa treba o mačiatko starať, kam ho možno uložiť na spánok, čím ho treba kŕmiť, ako ho odnaučiť robiť mláčky na koberci či po byte, ako sa s ním hrať či ako ho kúpať, sušiť a strihať mu pazúriky. Samozrejme, zdôraznená je aj jeho úloha v domácnosti. Mačky si rady pochutia na myšiach, sú teda ich „nepriateľom a prenasledovateľom“. Môžeme teda

povedať, že edukačný prvok je v príručke dokonale zdôraznený a splnený. Vo všeobecnosti totiž platí: Kde je mačka, tam nie sú myši. A túto starú pravdu odnepamäti poznajú nielen dospelí, ale aj deti. Za výchovný prvok teda považujeme aj to, že myši sú často prenášačmi rôznych nákazlivých chorôb a netreba sa s nimi hrať. Túto múdrosť môžu učitelia využiť na konverzáciu a tvorenie primeraného textu. Ved' myš už videlo určite každé dieťa.

Pozitívnym prvkom celej publikácie je aj to, že je písaná jednoduchým a zrozumiteľným jazykom. Zodpovedá tomu nielen výber jazykových prostriedkov, primeraná slovná zásoba, ale aj vetná stavba. Didaktická zásada primeranosti a náročnosti je teda nielen dodržaná, ale aj akceptovaná.

Samozrejme, nemôžeme obísť ani grafickú úpravu posudzovanej publikácie. Ilustrácie sú primerané, zodpovedajú skutočnosti, plynú z nich ponaučenie, sú veselé, vtipné a poučné.

Z publikácie vyplýva tiež to, že každé mačiatko raz vyrastie a o dospelú mačku či kocúra sa bude treba tiež starať s rovnakou láskou. Výchovný prvok vidíme predovšetkým v tom, aby sa deti o domáceho „miláčika či maznáčika“ neprestali starať ani v dospelosti po jeho vyrastení, aby ho nenechali pohodeného na ulici, ale aby mu venovali rovnakú pozornosť a starostlivosť ako v čase, keď bol kocúrik či iné zvieratko malý, hravý a prítulný.

Už sme konštatovali, že publikácia je písaná jazykom, ktorý je žiakom na prvom stupni základnej školy či deťom predškolského veku blízky a zrozumiteľný. Z toho vyplýva, na pozadí prečítaného textu, aj nácvik komunikácie a tvorenia textu. Myslíme si, že za pomoci učiteľov či rodičov deti a žiaci nebudú mať problém zostaviť primeraný text o kocúrovi Leonardovi. Samozrejme, o prerozprávaní textu nepochybujeme a konštatujeme, že túto činnosť zvládne každý žiak či škôlkar na úrovni, ktorá mu je blízka a ktorá zodpovedá jeho schopnostiam.

Príručka na vytvorenie návykov detí vnímať text s porozumením Leonardo, kocúr z ulice spĺňa požiadavky, ktoré sa od takéhoto typu textu vyžadujú. V edícii Čítanie s porozumením odporúčam MŠ udeliť jej doložku.

Bratislava 14. 1. 2018

PhDr. Ľudmila Benčatová, CSc.

Posudok na dielo Jána Uličianskeho Leonardo, kocúr z ulice

Posudok bol vypracovaný pre pridelenie odporúčacej doložky MŠ VVaŠ SR pre súbor didaktických pomôcok

Detská kniha Jána Uličianskeho *Leonardo, kocúr z ulice*, ilustrovaná Martinou Matlovičovou, ktorú vydalo vydavateľstvo TrioPublishing v edícii Čítame s porozumením zaujme deti aj dospelých. Dielo je ukážkou toho, ako sa dá prepojiť rozprávačské majstrovstvo autora v príbehu malého kocúrika, ktorý sa ocitol na ulici, s humorom a deťom prítlačlivým jazykom.

Leonardo, kocúr z ulice je veľmi vhodný titul pre mimočítankové čítanie žiakov na primárnom stupni školy. Príbeh malého kocúrika Leonarda, ktorý rozpráva autor, je napísaný s ľahkosťou a má potenciál vstúpiť do života detského čitateľa. Sú v ňom načrtnuté veľmi závažné spoločenské témy: strach z osamelosti, pomoc blížkemu, starostlivosť o zvieratka, tolerancia v spolužití... Autor využil pre načrtnutie týchto závažných tém hravý a kreatívny prístup. Kniha tak plní nielen poznávaciu ale i formatívnu funkciu. Učí deti, že zvieratka sú živé bytosti a treba podľa toho s nimi zaobchádzať. Autor využil mnohé, pre detského čitateľa prítlačlivé jazykové prostriedky. Sú to prívlastky, ktoré podnecujú obrazotvornosť detského čitateľa (napr. najsladšia šľahačka, delikatesné granuly, pohodlné ležadlo), citoslovčia, ktoré dynamizujú text a navodzujú u detí rôzne pocity (napr. bíf, prsk, auuu), tiež prenesené významy slovných spojení, ktoré rozvíjajú detskú predstavivosť (napr. prevrátiť celý dom hore nohami). Zaužívané slovné zvraty, príslovia a frazeologizmy o mačkách („Mačky majú sedem životov“, „Niet domova bez mačky“, „Dobre je myšiam, keď mačka nie je doma“, „Čo je napísané, to mačka nevyliže“), ktoré autor vhodne do textu zaradil, obohacujú estetickú skúsenosť, rozvíjajú kvalitu jazyka detského čitateľa a napomáhajú mu porozumieť literárnemu textu. Veľmi oceňujem skvelé ilustrácie Martiny Matlovičovej, ktoré jednotlivé epizódy prítlačlivo sprevádzajú. Sú doplnené o vtipné slovné popisky, ktoré sú zároveň slovnými hračkami pre čitateľa.

Za veľkú výhodu pokladám aj to, že ku knihe je napísaná príručka Timotey Vráblovej *Čítame s porozumením rozprávku Leonardo, kocúr z ulice od Jána Uličianskeho*, ktorá vyšla v rámci projektu Čítame s porozumením a pomáha vnímaniu čítaného alebo predčítaného textu s porozumením.

Detská kniha *Leonardo, kocúr z ulice* Jána Uličianskeho je prínosná pre deti, pretože rozvíja porozumenie textu, podnecuje nadobúdanie estetických skúseností s literárnym dielom, cibrenie literárneho vkusu a má potenciál pre základné osvojovanie techniky čítania žiakom primárneho stupňa.

S ohľadom na kvalitu textu a ilustrácií knihy *Leonardo, kocúr z ulice* **odporúčam, aby MŠ VVaŠ SR prideleno knihe odporúčaciu doložku pre súbor didaktických pomôcok a zaradilo ju do zoznamu odporúčaných materiálnych didaktických prostriedkov určených pre základné školy.**

V Banskej Bystrici, dňa 18.01. 2018

doc. PaedDr. Simoneta Babiaková, PhD.

Univerzita Matejka Bela v Banskej Bystrici
Pedagogická fakulta
Ružová 13, 974 11 Banská Bystrica

E-mail: pdf@umb.sk
Tel.: +421 48 446 42 22
www.pdf.umb.sk
IČO: 302 32 295

Posudok o próze Jána Uličianskeho *Leonardo, kocúr z ulice*

Niet pochybností o tom, že Ján Uličiansky patrí k samej špičke súčasných slovenských (nielen) rozprávkarov. Jeho knihy sú zaujímavým čítaním nielen pre deti; vždy si v nich nájdú svoju parketu aj dospelí. Ich „pridanou hodnotou“ býva tiež umelecký dizajn, esteticky pôsobivé ilustrácie, ktoré korešpondujú s textom. Tak je to aj v knihe *Leonardo, kocúr z ulice*, ilustrovanej Martinou Matlovičovou (publikovaná vo vydavateľstve Trio Publishing v r. 2013).

Príbeh patrí k takým, aké by nemali chýbať v žiadnej detskej knižnici a celkom určite ani v školských knižniciach. Jeho prvou prednosťou je jeho téma: postava zvieratka je pre deti mladšieho školského veku, pre aké je táto kniha určená, prirodzene a samozrejme príťažlivá. Ani téma však veľa nezmôže, ak sa neocitne v rukách majstra slova. A tak ďalšou prednosťou knihy je spôsob stavby príbehu a použitej narácie. Uličiansky v ňom rozohral vzťah rozprávača (ktorý neskrýva svoju dospelú identitu, ale ani sa ňou nevystatuje – je jednoducho partnerom svojho čitateľa taký, aký je) a kocúrka-bezdomovca, ktorý sa stane jeho domácim spolubývajúcim. Sústredil sa na vtipné epizódy z tohto spoluzitia, v rámci ktorých sa nenápadne vypovedá o teple domova, ktoré vytvára blízka bytosť, o tom, aká ťaživá je samota, ale aj o nevyhnutnosti tolerancie v spoluzití. Hovorí sa tu teda o dôležitých, až vážnych veciach, ale hovorí sa o nich ľahkým (nie však zľahčujúcim!) tónom. Rozprávač príbehu je totiž obdarený vtipom, zmyslom pre funkčne použitú slovnú hračku, pre nadhľad nad vecou, nápadito paroduje napr. zaužívané slovné zvraty („Čo je napísané, to mačka nevyliže“, „Dovypĺznutejmačacejrsrsti!“), používa citoslovčia mačacej „reči“, čo v príbehu jednak pôsobí dynamizujúco až dramatizujúco (navodzuje dojem dialogickosti textu), jednak dodáva textu nevšedný komický a hravý efekt. Z príbehu dýcha láskavosť človeka voči živému tvorovi, ktorú ten odpláca oddanosťou. Na detského čitateľa sa tak neprenáša len správa o určitých zásadách ľudského správania sa, ale nenápadne, prostredníctvom úsmevného, príjemného zážitku z príbehu prenáša sa aj porozumenie voči svetu zvierat, vedomie o zodpovednosti človeka voči zvieratám, ktoré si nadobudol. Toto humanizujúce posolstvo je nesmierne aktuálne najmä dnes, keď sme svedkami, že so živými tvormi sa často zaobchádza ako s hračkami: potešíme nimi deti napr. pod vianočným stromčekom, a keď sa nám zunuujú, jednoducho sa ich zbavíme. Uličiansky príbehom upozorňuje na to, že aj zvierata je cítiaci tvor, na citovú väzbu, aká sa dokáže vytvoriť medzi človekom a zvieratkom – na to, ako obohacujúco na človeka takýto vzťah pôsobí, ale aj aké obmedzenia mu prináša. Príbeh v konečnom dôsledku tematizuje fakt, že ak človek dokáže tieto obmedzenia prijať, odmenou mu je nezištná, nevypočítavá prítulnosť.

Ilustrácie M. Matlovičovej kongeniálne „kopírujú“ úsmevnú, teplú atmosféru príbehu, dôvtipne reagujú na komický rozmer Uličianskeho textu, a tak dotvárajú knihu ako mimoriadne pôsobivý artefakt.

Vzhľadom na textovú aj ilustračnú kvalitu knihy *Leonardo, kocúr z ulice* (ktorá je v kníhkupectvách, napr. aj internetových – pozri Martinus) beznádejne vypredaná, **jednoznačne odporúčam knihu na vydanie** s dodatkom, že by bolo ideálne, ak by vyšla s **finančnou dotáciou** v náklade zabezpečujúcom jej prítomnosť v školských knižniciach na celom Slovensku. Patrí totiž k titulom, ktoré by nemali chýbať v základom mimočítankovom čítaní žiakov mladšieho školského veku: ako technicky nenáročný, ale recepcne veľmi bohatý a silný príbeh je ideálnym príkladom diela vhodného na rozvíjanie detského čítania s porozumením.

Prešov 16. 02. 2017

prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc.